

## **Sammanfattning av EU-domstolens dom den 24 november 2020 i mål C-225/19 och C-226/19 (stora avdelningen)**

**Artikel 32.2 och 32.3 i viseringskodexen<sup>1</sup> innebär att den medlemsstat som med stöd av artikel 32.1 a (vi) i kodexen har beslutat att avslå en ansökan om visering på grund av att en annan medlemsstat har invänt mot utfärdandet av viseringen, är skyldig att i beslutet ange namnet på den medlemsstat som framställt invändningen och det specifika avslagsskäl som tillämpats med anledning av invändningen - vid behov åtföljt av de huvudsakliga skälen för invändningen - samt namnet på den myndighet i den andra medlemsstaten som den viseringssökande kan vända sig för att få information om vilka rättsmedel som finns i den andra medlemsstaten.**

**Domstolarna i den medlemsstat som har fattat beslut om avslag på en visering har vid överklagande av beslutet inte möjlighet att pröva i sak huruvida en annan medlemsstats invändning mot utfärdandet av viseringen var lagenlig.**

Målet rör motiveringsskyldighet då ansökningar om visering avslås enligt viseringskodexen. Två tredjelandsmedborgare hade ansökt om visering till Nederländerna. Myndigheterna hade avslagit ansökningarna med stöd av artikel 32.1 a (vi) i viseringskodexen och angett som skäl att andra medlemsstater hade invänt att de utgjorde ett hot mot medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet eller folkhälsa. De sökande underrättades om beslutet med hjälp av det standardformulär som anges i bilaga VI till viseringskodexen. I detta finns flera olika rutor med fastställda skäl för avslag. I den sjätte rutan anges följande skäl: "En eller flera medlemsstater anser Er vara ett hot mot den allmänna ordningen, inre säkerheten, folkhälsan, enligt [artikel 2 led 19] i [förordning nr 562/2006]". Enligt artikel 32.3 i viseringskodexen kan ett beslut om avslag på en viseringsansökan överklagas. Ett överklagande ska riktas mot den medlemsstat som fattade det slutliga beslutet om viseringsansökan och i enlighet med den medlemsstatens nationella lagstiftning.

<sup>1</sup> Förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar i dess lydelse enligt förordning (EU) nr 610/2013 av den 26 juni 2013.

EU-domstolen har tidigare slagit fast att för att det ska vara fråga om ett effektivt rättsmedel, måste den viseringssökande få kännedom om de skäl som ligger till grund för avslagsbeslutet, t.ex. genom att underrättas om skälen för beslutet. Detta för att personen ska kunna ta till vara sina rättigheter och kunna avgöra huruvida det finns anledning att överklaga beslutet samt för att domstolen ska kunna genomföra legalitetskontrollen av beslutet (se p. 43 i domen och där angiven praxis).

Domstolen uttalar nu att rätten till ett effektivt rättsmedel också kräver att en person som fått avslag på en viseringsansökan med stöd av artikel 32.1 a (vi) i viseringskodexen ska få kännedom om det specifika skälet för avslag och få veta vilken medlemsstat som invänt mot att visering utfärdas. Även om det finns fastställda skäl i den sjätte rutan i standardformuläret är den ansvariga myndigheten skyldig att under rubriken ”Anmärkningar” formuläret ange vilken eller vilka medlemsstater som invänt mot utfärdande av visering. I den nya viseringskodexen (EU) 2019/1155 om ändring av förordning 810/2009, finns dessutom ett nytt standardformulär och i det görs numera skillnad mellan de olika avslagsgrunderna i artikel 32.1 a (vi) i viseringskodexen (p. 45-47 i domen).

När det gäller domstolens prövningsram innebär rätten till ett effektivt rättsmedel att prövningen ska avse beslutets lagenlighet, med beaktande av samtliga faktiska och rättsliga omständigheter som lagts till grund för beslutet. Myndigheterna har vid prövningen av viseringsansökningar ett stort utrymme för skönsmässig bedömning att tillämpa de skäl för avslag som finns i viseringskodexen. Domstolsprövningen är då begränsad till en kontroll av att beslutet grundas på faktiska omständigheter som utgör ett tillräckligt tillförlitligt underlag och inte är behäftat med något uppenbart fel (p. 49).

När det gäller avslag på grund av att en annan medlemsstat har invänt mot utfärdande av visering, måste domstolen i den medlemsstat som fattat avslagsbeslutet kunna kontrollera att förfarandet för samråd enligt artikel 22 i viseringskodexen har tillämpats korrekt. De måste bl.a. kunna kontrollera om den sökande är samma person som avses i invändningen och att motiveringsskyldigheten har följts.

Däremot kan invändningar som en annan medlemsstat har framställt mot utfärdandet av en visering är lagenliga i sak inte prövas av domstolarna. Myndigheterna i den medlemsstat som har fattat avslagsbeslutet på viseringsansökan ska dock ange till vilken myndighet den sökande kan vända sig för att få information om vilka rättsmedel som finns i den andra medlemsstaten, så att personen kan utöva sin rätt att överklaga invändningen i denna medlemsstat (p. 52).

Den medlemsstat som fattar beslut att avslå en ansökan om visering måste ha processuella regler som bidrar till att säkra den sökandes rätt till försvar och rätt till ett effektivt rättsmedel. Det kan exempelvis röra sig om en begäran om information till de myndigheterna i de medlemsstater som har invänt mot utfärdandet av en visering eller en möjlighet för dessa medlemsstater att intervensera i ett förfarande för överklagande som inletts med stöd av artikel 32.3 i viseringskodexen, eller någon annan mekanism som säkerställer att sökandenas överklagande inte kan ogillas slutgiltigt utan att de getts en faktisk möjlighet att utöva sina rättigheter (p. 54).